

Yrsel Vestibularisneurit Balansnervsinflammation

Vestibularisneurit, eller "balansnervsinflammation" är den näst vanligaste orsaken till yrsel efter godartad lägesyrsel, så kallad 'kristallsjuka'. Tillståndet kan vara mycket obehagligt för den drabbade och inte sällan uppsöker man akutmottagningen. Vestibularisneurit är dock ett ofarligt tillstånd med mycket god prognos.

Orsak

Den exakta orsaken till vestibularisneurit är inte helt klarlagd, men beror på att information från den ena balansnerven, som förmedlar information från balansorganet i innerörat till hjärnans balanscentrum, förmedlas långsammare än normalt. Skillnaden i signal från höger och vänster sidas balansorgan ger en upplevelse av kraftig kontinuerlig yrsel.

Symtom

Den som drabbas upplever oftast hastigt insättande yrsel som kan påminna om att åka karusell. Ibland förekommer förkänningar i form av lätt yrsel någon eller några timmar innan insjuknandet. Yrseln försämras ofta de första timmarna och det tillkommer ofta kraftigt illamående och/eller kräkningar. Balansen blir ofta ordentligt påverkad och den som drabbas kan ha svårt att gå utan stöd. Yrseln försämras i regel av rörelser och lindras något av att blunda och när man ligger still på den drabbade sidan.

Undersökning/Utdredning

I akutskedet är en noggrann läkarundersökning viktigast. Denna syftar till att utesluta andra mer farliga orsaker till yrseln. Fokus för undersökningen är hjärnans övriga funktioner, som vid vestibularisneurit inte ska vara påverkade. Undersökningen kan ibland upplevas som påfrestande när man är yr och illamående.

Många med vestibularisneurit kan behöva stanna kvar på sjukhuset om balanssvårigheterna och illamåndet är intensiva. Ofta kan undersökning hos öron-näsa-halsläkare bli aktuell, men i oklara fall kan skiktröntgen- eller magnetkameraundersökning för att säkerställa att yrseln inte beror på andra orsaker.

Behandling

Även om tillståndet läker spontant har man kunnat se en något snabbare återhämtning om man behandlar med kortison, ett antiinflammatoriskt läkemedel. Det ges som en tablettkur under tio dagar enligt ett särskilt nedtrappningsschema. De första dygnet kan man ibland också behöva dropp och läkemedel mot illamående om man har svårt att få i sig näring och vätska på vanligt sätt.

Många kan ha svårt att ta sig ur sängen under de första dagarna. Så fort man börjar må något bättre så är det viktigt att rörelseträning påbörjas! Att våga "utmana" yrseln har visat sig vara den i särklass viktigaste faktorn för att återhämta sig efter vestibularisneurit. Hjälpt och råd från en fysioterapeut vara ett bra stöd.

De allra flesta blir helt återställda efter vestibularisneurit. Yrseln förbättras gradvis och återhämtningsperioden rör sig i regel om högst några veckor. Vid behov kan man få hjälp med balansträning av fysioterapeut efter hemskrivning.

Enhet: Neurologkliniken	Sida: 1 (1)
Dokumentägare: Ulrika Löfmark Sektionschef Neurologkliniken	Giltigt från: 2018-02-07
Dokument-ID: 9865114	Version: 2.0